

บทความข่าว

พลาญ

ข่าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

สารสกัดจากพืชเพื่อควบคุมศัตรูพืช	2
กาแฟ เครื่องดื่มปีศาจ (ตอนที่ 1)	4
ลีลาวดี...พรรณไม้งามกับมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ไม่ควรมองข้าม	10
กรมวิชาการเกษตรเปิดตัว อ้อยพันธุ์ใหม่ "อู่ทอง 8"	16

ฉบับที่ 2 ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2552 ISSN 1513-0010

ลีลาวดี...พรรณไม้งาม กับมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ไม่ควรมองข้าม

1. คลุกกับเมล็ดพืชในโรงเก็บ โดยใช้ผงวุ้นน้ำ 1 กิโลกรัม คลุกเมล็ดพืช 50 กิโลกรัม
2. เหย็บเป็นผง 150 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร แช่ไว้ค้างคืนหรือต้ม 45 นาที ทิ้งให้เย็น กรองแล้วนำไปฉีดพ่น

ทางไหล

ทางไหลมีชื่อที่เรียกกันในแต่ละพื้นที่หลาย ๆ ชื่อ เช่น ทางไหล ทางไหลแดง อวดน้ำ เตรีอไหลน้ำ ไหลน้ำ (ภาคเหนือ) โปตะโกล่า (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) กะลำพะาะ (เพชรบุรี)

ทางไหล เป็นพันธุ์ไม้เขตร้อน จัดอยู่ในตระกูล Leguminosae เป็นไม้เลื้อยชนิดเนื้อแข็ง ลักษณะเป็นเถา ไบออกเป็นข้อตรงยอด และไบอ่อนจะมีขนสีน้ำตาลปนแดง เถาหรือลำต้นส่วนที่แก่มีสีน้ำตาลปนแดงเช่นกัน แต่จะเริ่มมีสีเขียวเห็นชัดเจนปล้องที่อยู่ก่อนถึงยอดประมาณ 2 - 3 ปล้อง ลำต้นโดยทั่วไปมีลักษณะกลม ไบแก่มีสีเขียว ก้านแตกจากลำต้นแบบสลับ ไบมีลักษณะคล้ายรูปไข่ค่อนข้างยาว โคนไบเล็กเรียวขึ้นไปและปลายไบแหลม ขอบไบเรียบ พื้นไบด้านบนเป็นสีเขียว ลักษณะมัน มองเห็นเส้นแขนงลักษณะคล้ายก้างปลาได้ชัด แต่ไม่ยาวจนขีดขอบไบ ด้านท้องไบมีสีเขียว และเห็นเส้นไบชัดกว่าด้านบน เส้นไบมีสีเขียวปนน้ำตาล ไบกว้างประมาณ 3.0 - 9.5 เซนติเมตร และยาวตั้งแต่ 6.5 - 27.0 เซนติเมตร

ทางไหลมี 2 ชนิด คือ ทางไหลแดง (*Derris elliptica*) และทางไหลขาว (*Derris malaccensis*) ทั้ง 2 ชนิด มีลักษณะต่างกันคือ ทางไหลแดง ไบย่อยมี 7 ไบขึ้นไป ส่วนทางไหลขาว ไบย่อยมี 5 ไบ ทั้ง 2 ชนิดออกดอกเป็นช่อขนาดเล็กสีแดงอ่อน รูปร่างเหมือนดอกถั่ว ดอกตูมสีชมพูอมม่วง เมื่อบานเต็มที่จะเป็นสีแดงอ่อนและค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีขาว แต่ละช่อดอกยาว 20 - 25 เซนติเมตร ผลมีลักษณะเป็นฝักแบน ภายในฝักมีเมล็ดซึ่งมีลักษณะกลมและแบนเล็กน้อย สีน้ำตาลปนแดง เมื่อฝักแก่จะแยกออกจากกัน

สารสำคัญสารออกฤทธิ์หลักคือโรติโนน (rotenone) นอกจากนี้มีสารอื่นที่พบ คือ ดีกัวลิน (degualin) อีลิปโทน (elliptone) สุมาทรอล (sumatrol) และทอกซิคารอล (toxicarol)

ประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด

☞ เป็นสารฆ่าแมลงโดยออกฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของระบบหายใจของแมลง สารสกัดจากรากสามารถป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลายชนิด เช่น :

☞ แมลงศัตรูผัก เช่น หนอนใยผัก หนอนกระทุ้งผัก เพลี้ยจักจั่นฝ้าย เพลี้ยอ่อนกะหล่ำปลี เพลี้ยอ่อนถั่วฝักยาว หนอนเจาะฝักถั่วฝักยาว หนอนผีเสื้อสีน้ำตาล

☞ แมลงศัตรูข้าว เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบข้าว

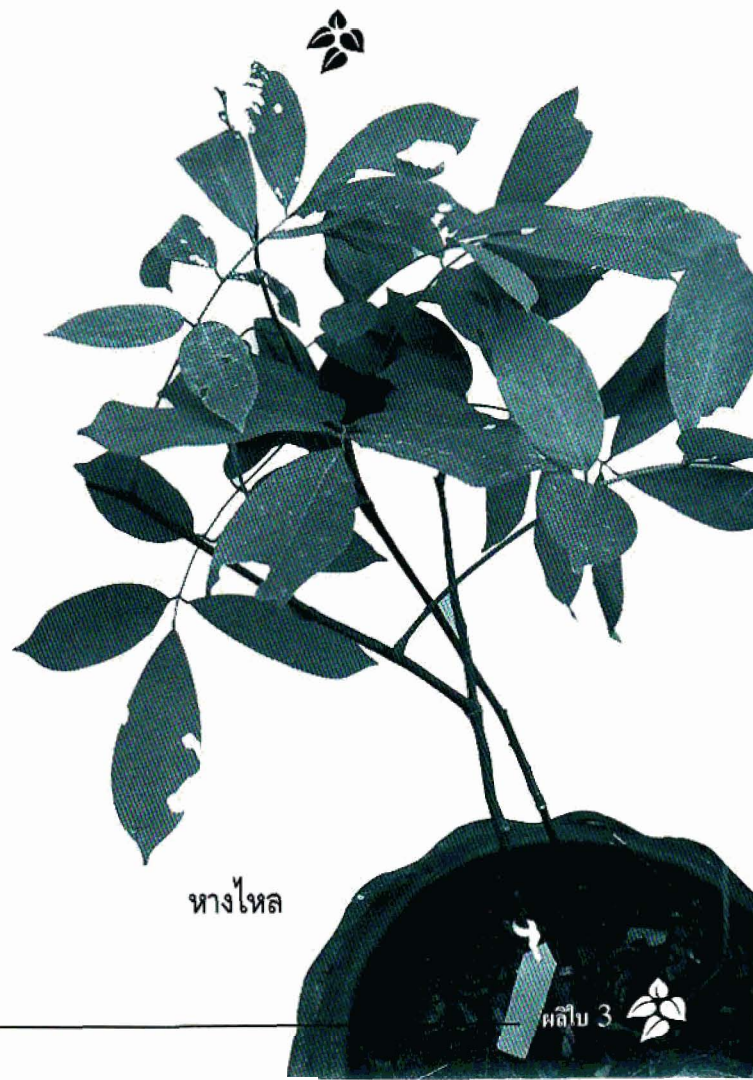
☞ แมลงศัตรูข้าวโพด เช่น หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

☞ แมลงศัตรูกล้วยไม้ เช่น เพลี้ยไฟฝ้าย

☞ แมลงศัตรูในโรงเก็บ เช่น ตัวงั่วเขี้ยว

การใช้ทางไหลทำได้ดังนี้

นำรากทางไหลมาทุบให้แตก สับเป็นชิ้นเล็ก ๆ แช่ในน้ำอัตราส่วน ราก 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร แช่ไว้ 48 ชั่วโมง ใช้ไม้กวาดเป็นครั้งคราว กรองด้วยผ้าขาวบาง นำน้ำที่กรองได้ไปพ่นในแปลงพืชทุก 5 - 7 วัน

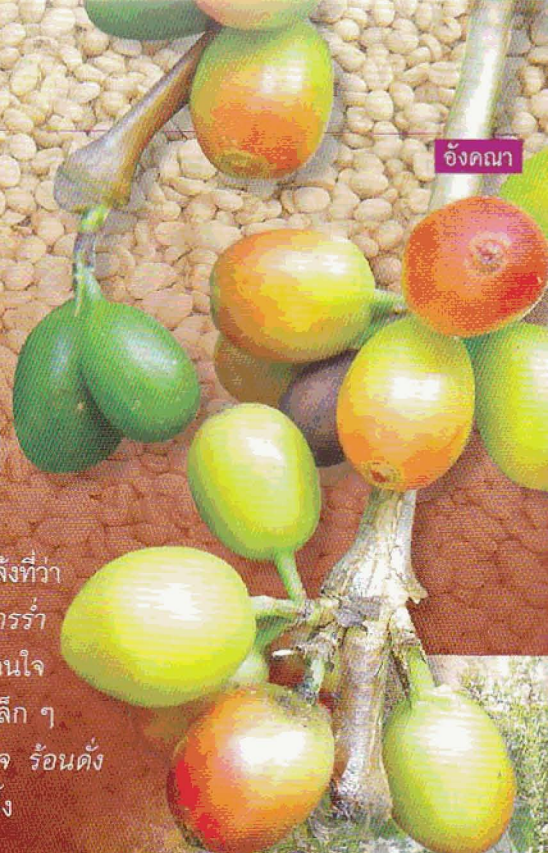
ทางไหล

กาแฟ

(ตอนที่ 1)

เครื่องดื่มปีศาจ

แฟนนานูแฟนนิยายจีนกำลังภายใน คงเคยได้ยินคำกล่าวของโกวเล้งที่ว่า "ข้าพเจ้าไม่ได้นิยมชมชอบการดื่มสุรา แต่ข้าพเจ้าชื่นชอบบรรยากาศในการร่ำสุรา" เจกเช่นเดียวกับผู้ที่พิสมัยกาแฟ ก็มีคำกล่าวเกี่ยวกับกาแฟที่ได้สะท้อนใจเช่นกัน ข้อความดังกล่าว "จิกซอง" ได้รับการชักชวนให้อ่านในร้านกาแฟเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง บริเวณด้านตุลาการหนองคาย กล่าวถึงกาแฟไว้ว่า "ด่ำดั่งปีศาจ ร้อนดั่งโลกันตร์ รสดั่งความรัก หอมดั่งนางฟ้า" เป็นจริงอย่างไรต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง

มนต์กาแฟ

เล่ากันว่า กาแฟเดิมเป็นพืชป่า มีถิ่นกำเนิดอยู่ในแถบแอฟริกาอาระเบียหรือเอธิโอเปียในปัจจุบัน ราวปี ค.ศ. 1000 เด็กเลี้ยงแพะในบริเวณนั้น ชื่อว่า คาลดี สังเกตเห็นว่า หลังจากแพะในฝูงกินผลเชอร์รี่สีแดงชนิดหนึ่งเข้าไปมักจะแสดงอาการกระปรี้กระเปร่าเป็นพิเศษ และเมื่อเขาลองกินเข้าไปบ้างก็รู้สึกสดชื่นขึ้นเช่นกัน เขาจึงนำผลเชอร์รี่สีแดงนั้นไปให้คนอื่น ๆ ได้ลองกินบ้าง ซึ่งทุกคนต่างก็รู้สึกอย่างเดียวกัน

เมื่อบาทหลวงทราบเรื่องได้ตำหนิเขาว่านำผลไม้แห่งซาตานมาให้คนกินได้อย่างไร แต่เมื่อบาทหลวงทดลองชิมก็พบว่า ทำให้สวดมนต์ได้ยาวนานขึ้นโดยไม่่วงนอน ผลเชอร์รี่สีแดงนั้น จึงถูกมนุษย์นำมาบริโภคในที่สุด

หลังจากนั้นกาแฟจากเอธิโอเปียถูกนำเข้าไปปลูกบริเวณอาระเบีย วัตถุประสงค์แรกคือปลูกเป็นอาหารสัตว์ ใกล้กับเมืองท่าแห่งหนึ่ง ชื่อว่า Mocha ต่อมาชาวเติร์กได้นำกาแฟมาทำเป็นเครื่องดื่มโดยการคั่วแล้วเติมเครื่องเทศต่าง ๆ ลงไป ว่ากันว่านักบวชชาวมุสลิมนำกาแฟไปปลูกในสวน แล้วนำผลกาแฟมาหมักทำไวน์ เรียกว่า qishr หรือ kisher ในปัจจุบัน และใช้เป็นส่วนหนึ่งในพิธีกรรมทางศาสนา

ภาษาอาหรับเรียกกาแฟว่า "เกาะหะหุ" อาจเป็นไปได้ว่ามาจากชื่อแคว้นคัฟฟาของเอธิโอเปียซึ่งมีการปลูกกาแฟ หรืออีกทางหนึ่งอาจมาจากคำว่า qahwat al-bunn ซึ่งหมายถึง "ไวน์แห่งถั่ว" ในภาษาอารบิก แล้วเพี้ยนเป็นกาท์เวห์ ในภาษาตุรกี ก่อนที่จะเป็น caffè ในภาษาอิตาลี และเป็น คอฟฟี่ (Coffee) ในภาษาอังกฤษ ก่อนที่จะเรียกเป็นภาษาไทยว่า "กาแฟ"

ความนิยมดื่มกาแฟในปี ค.ศ. 1475 ถึงกลับมีกฎหมายตรากำหนดไว้ว่า หยิบใดก็ตามที่สามีมืออาจเลี้ยงดูเธอด้วยกาแฟในปริมาณที่เพียงพอแต่ละวัน สามารถขอหย่าได้โดยถูกกฎหมาย ต่อมาในปี ค.ศ. 1453 ออตโตมานเติร์กนำกาแฟเข้าสู่กรุงคอนสแตนติโนเปิล และร้อยปีต่อมาราว ค.ศ. 1554 ร้านกาแฟร้านแรกของโลกก็เกิดขึ้นที่กรุงคอนสแตนติโนเปิล ถือเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์ของนักนิยมศิลปะและวรรณกรรม ร้านกาแฟในยุคนั้นจึงถูกเรียกว่า qahweh khaneh (แหล่งปัญญา หรือ school of wisdom)

ย้อนกลับไปในยุคก่อนศตวรรษที่ 16 กาแฟยังเป็นสิ่งหวงห้ามในเขตอาหรับ ไม่ให้ผู้ใดนำเมล็ดออกไปขยายพันธุ์ได้ การส่งออกเมล็ดกาแฟในยุคนั้นเป็นเมล็ดกาแฟที่คั่วสุกแล้วเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมล็ดกาแฟก็หลุดลอดออกมาจนได้ เรียกได้ว่ายังหวงยิ่งทำหาย

บางข้อมูลก็ว่าชาวอินเดียที่ไปแสวงบุญที่เมืองเมกกะเป็นผู้ลักลอบนำออกมา ก่อนที่จะขยายไปยังหมู่เกาะชวา หรืออินโดนีเซียในปัจจุบัน บางข้อมูลก็ว่าในปี ค.ศ. 1616 Pieter van der Broeck เป็นผู้ลักลอบนำเมล็ดกาแฟมาปลูกในยุโรป โดยได้นำไปปลูกที่เกาะชวาและซีลอนหรือศรีลังกาด้วย และผลผลิตกาแฟจากเกาะดังกล่าวก็สามารถนำกลับเข้าไปยังแผ่นดินชาวดัตช์ได้ในปี ค.ศ. 1711

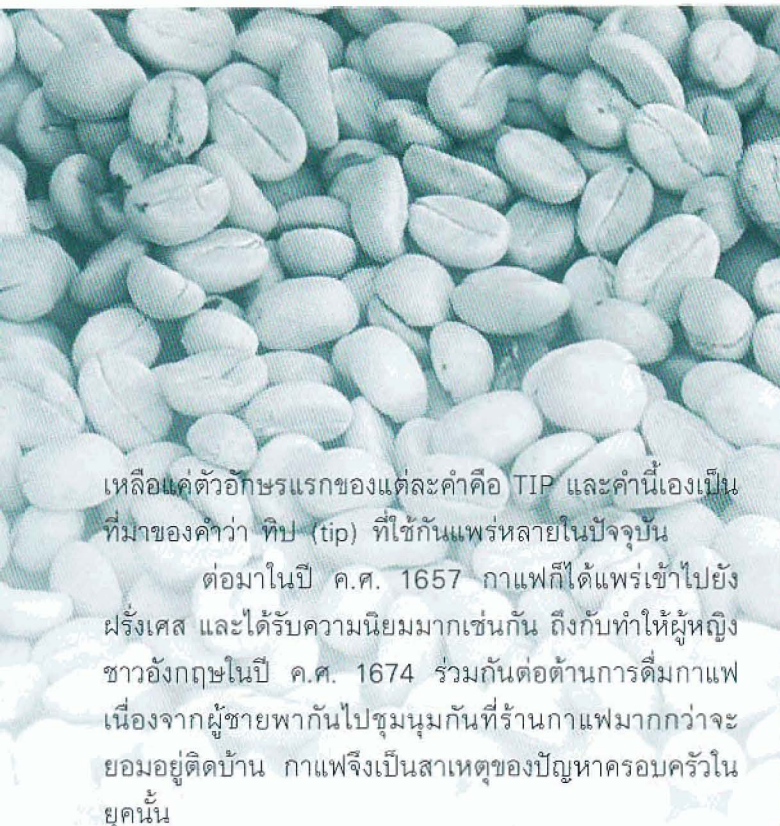
สำหรับฝั่งยุโรป หลังจากที่สมเด็จพระสันตะปาปาคลีเมนต์ที่ 8 ได้ตัดสินพระทัยปลดปล่อยเครื่องดื่มของคริสเตียนไบโนที่สุดในขณะกลุ่มผู้คัดค้านเรียกกาแฟว่า "เครื่องดื่มของปีศาจ" และเรียกร้องให้มีการยกเลิกการดื่มกาแฟดังกล่าว

การขายกาแฟครั้งแรกในยุโรปเริ่มในปี ค.ศ. 1615 โดยขายในฐานะตัวชานิดหนึ่ง ในร้านค้ายา โดยพ่อค้าชาวเวนิสเป็นผู้นำมาเผยแพร่ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1645 เกิดร้านกาแฟแห่งแรกขึ้นในยุโรปที่อิตาลี ด้วยเหตุนี้ท่านผู้อ่านคงเข้าใจแล้วว่าทำไมคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับกาแฟ จึงเป็นภาษาอิตาเลียน

ต่อมาอีก 5 ปี ในปี ค.ศ. 1650 ร้านกาแฟแรกในอังกฤษเปิดตัวครั้งแรกที่เมือง Oxford หลังจากนั้นอีก 2 ปี ในปี ค.ศ. 1652 จึงมีร้านกาแฟในลอนดอน เจ้าของเป็นชาวกรีกและอังกฤษ จากนั้นร้านกาแฟก็ขยายจนมีเต็มเมือง และเรียกกันทั่วไปว่า penny universities เพราะราคาค่าเช่าร้านและค่ากาแฟถ้วยละ 1 เพนนีเท่านั้น และบรรยากาศของร้านกาแฟจะเป็นแหล่งของการพบปะพูดคุยระหว่างกัน

ภายในร้านมีกล่องทองเหลืองสลักคำว่า To Insure Promptness เป็นการกระตุ้นให้ลูกค้ายอมจ่ายเงินแลกกับการบริการที่ดีเยี่ยม ต่อมาวลีนี้ถูกย่อสั้น ๆ

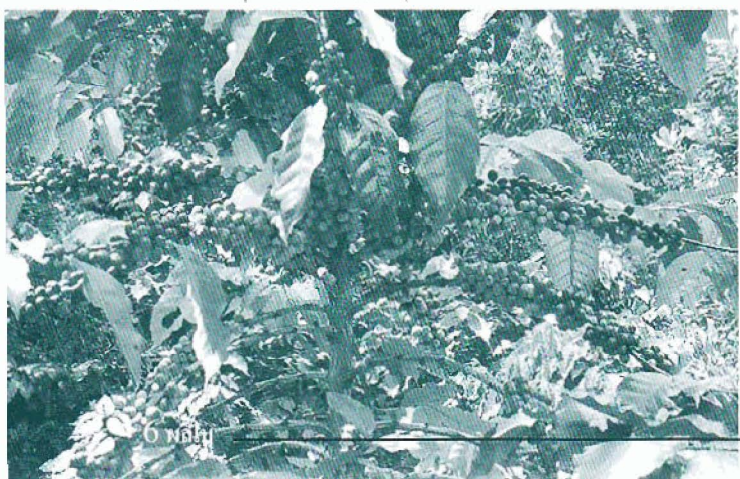

เหลือแค่ตัวอักษรแรกของแต่ละคำคือ TIP และคำนี้เองเป็นที่มาของคำว่า ทิป (tip) ที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบัน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1657 กาแฟก็ได้แพร่เข้าไปยังฝรั่งเศส และได้รับความนิยมมากเช่นกัน ถึงกับทำให้ผู้หญิงชาวอังกฤษในปี ค.ศ. 1674 ร่วมกันต่อต้านการดื่มกาแฟ เนื่องจากผู้ชายพากันไปชุมนุมกันที่ร้านกาแฟมากกว่าจะยอมอยู่ติดบ้าน กาแฟจึงเป็นสาเหตุของปัญหาครอบครัวในยุคนั้น

ค.ศ. 1683 เกิดยุทธการแห่งเวียนนา หลังจากที่ทหารของออสเตรียสามารถยึดเสบียงของทหารออตโตมานเติร์กที่พ่ายแพ้สงครามได้ กาแฟก็ได้เข้าสู่ออสเตรียและโปแลนด์ ณ บัดนั้น กาแฟที่ทั้งไวกลายเป็นที่มาของร้าน Blue Bottle ร้านกาแฟแห่งแรกในเวียนนาที่มีเจ้าของชื่อ Kolchitzky ซึ่งเป็นผู้คิดค้นการรอกกาแฟโดยการต้มกาแฟแบบหวาน ๆ และแบบใส่นมที่ดื่มกันมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนกาแฟแบบใส่น้ำตาลว่ากันว่าเกิดขึ้นในยุคสมัยของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส ราวปี ค.ศ. 1715 ชาวดัชช์ได้ถวายต้นกาแฟแด่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส และเริ่มใส่น้ำตาลในกาแฟเป็นครั้งแรกในราชสำนักของพระองค์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1727 Johann Sebastian Bach ประพันธ์เพลง Kaffee-Kantate ซึ่งเป็นโคลงสรรเสริญกาแฟ และเสียดสีความเคลื่อนไหวที่จะห้ามมิให้ผู้หญิงได้บริโภคกาแฟ เนื่องจากเชื่อว่าจะทำให้พวกเขาเป็นหมันและแห้งลูก ในปีนั้นเอง ได้เริ่มนำเอาเมล็ดกาแฟเข้าสู่ประเทศบราซิล เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้บราซิลเป็นประเทศที่ผลิตกาแฟมากที่สุดในโลกในปัจจุบัน

สำหรับฝั่งทวีปอเมริกา กาแฟถูกลักลอบออกไปโดยทหารเรือฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 18 ซึ่งมีต้นกาแฟที่รอดชีวิตมาบนเรือเพียง 1 ต้นเท่านั้น ยุคดังกล่าวเป็นยุคอาณานิคม แต่กาแฟยังไม่ได้รับความนิยมเท่าใดนัก ซายังคงเป็นเครื่องดื่มอันดับ 1 ในยุคนั้น เมื่อเข้าสู่ช่วงสงครามปฏิวัติอเมริกัน กาแฟจึงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เนื่องจากการนำเข้ามาไม่สามารถทำได้

ในปี ค.ศ. 1773 เกิดเหตุการณ์ "Boston Tea Party" หรือการเรียกเก็บภาษีชาสูงมาก จนชาวอเมริกันต้องหันมาดื่มกาแฟแทนซึ่งเสียภาษีน้อยกว่า กาแฟจึงเป็นตัวเลือกใหม่ทดแทน และหลังสงครามสิ้นสุดในปี ค.ศ. 1812 อังกฤษงดการนำเข้าชาเป็นการชั่วคราว คนอเมริกันจึงหันมาดื่มกาแฟแทนกันมากขึ้น และเพิ่มมากขึ้นตามลำดับจนกระทั่งปัจจุบัน

มหัศจรรย์กาแฟ

ท่านผู้อ่านเชื่อหรือไม่ว่า กาแฟในปัจจุบันเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการค้าในโลกสูงรองจากน้ำมันเท่านั้น ประมาณกันว่ามีผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกาแฟกว่า 20 ล้านคน และมีพื้นที่ปลูกกาแฟทั่วโลกมากกว่า 160 ล้านไร่ กระจายอยู่ในทุกทวีปกว่า 50 ประเทศ ประเทศผู้ผลิตกาแฟรายใหญ่ของโลก คือ บราซิล ประมาณ 17 ล้านตัน รองลงมา คือ เวียดนาม 16 ล้านตัน และโคลัมเบีย ประมาณ 10 ล้านตัน

กาแฟ เป็นพืชในวงศ์ Rubiaceae มีจำนวนมากกว่า 6,000 สายพันธุ์ โดยสายพันธุ์ที่นิยมปลูกกันมี 2 สายพันธุ์

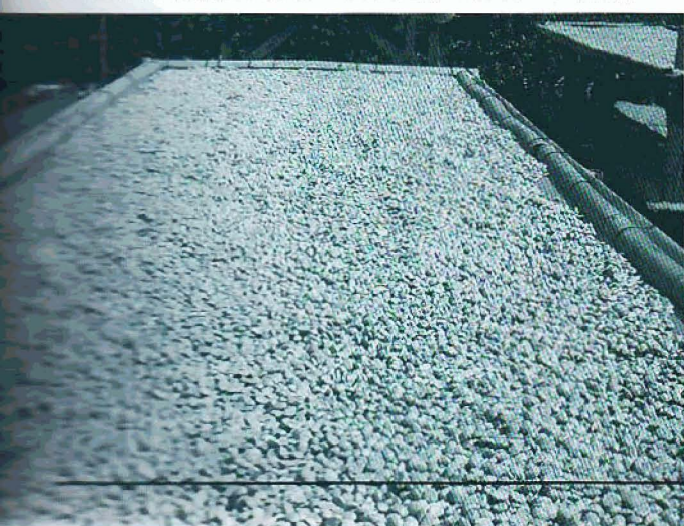
คือ กาแฟอาราบิก้า มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Coffea arabica* L. ชื่อสามัญเรียกว่า Arabian coffee, Arabica Coffee และ Common Coffee เป็นกาแฟดั้งเดิม มีรสชาติดี ปลูกได้ดีในที่ที่มีความชื้นสูงและอากาศเย็น ส่วนอีกสายพันธุ์หนึ่ง มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Coffea canephora* หรือเรียกว่า กาแฟโรบัสต้า (Robusta) เป็นกาแฟที่มีปริมาณกาเฟอีนสูง สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่กาแฟอาราบิก้าไม่สามารถขึ้นได้ เรียกว่าเป็นกาแฟที่มีความทนทานมากกว่ากาแฟอาราบิก้า

เมื่อพูดถึงความนิยมในการดื่มนั้นพบว่ากาแฟอาราบิก้าเป็นกาแฟที่ได้รับความนิยมมากกว่ากาแฟโรบัสต้า เนื่องจากมีรสชาติขมน้อยกว่ากาแฟโรบัสต้า ดังนั้นกาแฟที่ปลูกทั่วโลกสามในสี่จึงเป็นกาแฟอาราบิก้า และกาแฟโรบัสต้ามักนิยมนำไปทำกาแฟสำเร็จรูปที่มีรสชาติเข้มข้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น กาแฟอาราบิก้า เป็นกาแฟที่เจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดีในแหล่งที่มีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิระหว่าง 17 - 22 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนต้องไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร/ปี ลักษณะเป็นไม้พุ่ม ลำต้น

4 เมตร มีลำต้นตั้งตรง กิ่งแขนงแตกออกจากต้นแม่เป็นคู่ตรงข้ามกัน ขนาดพื้นที่ดินหรือหย่อมต่ำลงเล็กน้อย

ระบบรากจะกระจายรอบทรงพุ่มและหยั่งลงดินลึก ๆ ไม่เกิน 20 เซนติเมตร ลักษณะใบจะแหลม ขอบใบหยักเป็นคลื่น ใบมีขนาดเล็ก ขนาดโดยเฉลี่ยยาวประมาณ 10 - 15 เซนติเมตร กว้างประมาณ 6 เซนติเมตร มีสีเขียวมัน ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม และจะบานพร้อมกันทั้งต้น เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ออกดอกในเดือนพฤศจิกายน - เมษายน และสามารถเก็บผลได้หลังดอกบานประมาณ 6 - 9 เดือน

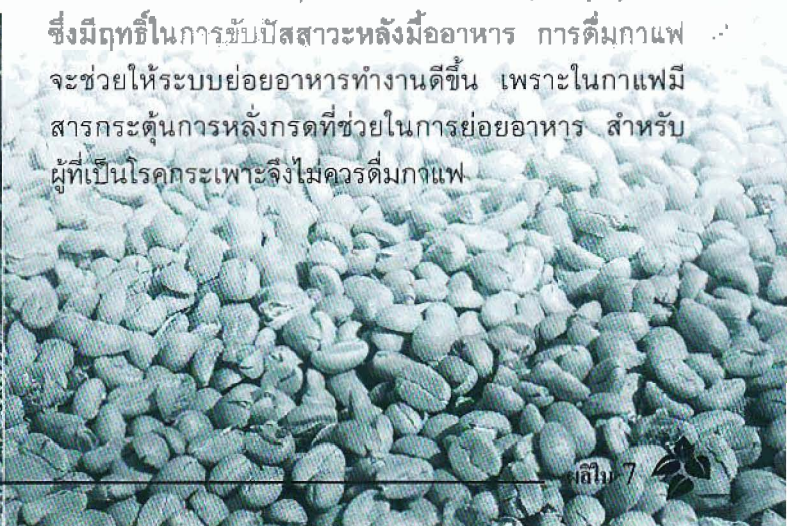
ผลกาแฟมีลักษณะรียาว ประมาณ 1.5 เซนติเมตร ผลอ่อนมีสีเขียว เมื่อสุกจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองหรือแดง กาแฟ 1 ผล มีเมล็ดอยู่ 2 เมล็ด แต่ผลกาแฟร้อยละ 5 - 10 จะมีเพียงเมล็ดเดียว เรียกว่า pea berry ลักษณะเมล็ดมีสีเหลืองเมื่อแห้งจะเปลี่ยนเป็นสีแดงเข้มและสีดำ สำหรับดินที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าควรเป็นดินร่วนสีแดง มีหน้าดินลึก ลักษณะด้อยของการเพาะอาราบิก้า คือ อ่อนแอต่อโรคและไม่ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

ส่วนกาแฟโรบัสต้า เป็นกาแฟที่เจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดี ที่อุณหภูมิระหว่าง 25 - 28 องศาเซลเซียส มีขนาดทรงต้นสูงใหญ่กว่ากาแฟอาราบิก้าเล็กน้อย โดยมีความสูงประมาณ 4 - 6 เมตร มีข้อปล้องยาว ใบมีขนาดใหญ่ สีเขียวเข้มแต่ไม่เป็นมัน ต้องการอากาศร้อนชื้น ฝนตกชุกและสม่ำเสมอ มีปริมาณน้ำฝน 1,500 - 1,800 มิลลิเมตร ต่อปี ทนทานต่อโรค และสภาพแวดล้อมที่แปรปรวนได้ดีกว่ากาแฟอาราบิก้า

ปกติกาแฟโรบัสต้าพบมากที่บริเวณฝั่งทะเลตะวันตกของทวีปแอฟริกา จุดเด่นของกาแฟโรบัสต้าคือให้ปริมาณเนื้อกาแฟมาก ถึงแม้จะให้กลิ่นและรสชาติด้อยกว่ากาแฟอาราบิก้า ทั้งนี้ กาแฟอาราบิก้าสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้หลังดอกบานแล้วประมาณ 10 - 11 เดือน โดยช่วงเวลาดอกบานเป็นช่วงเดียวกับกาแฟอาราบิก้า

ในเมล็ดกาแฟมีสารสำคัญ คือ กาเฟอีน ส่วนเปลือกนอกของผลกาแฟ ประกอบด้วย สารกาเฟอีน กรดมาลิก และน้ำตาล มีรายงานว่า หากดื่มในปริมาณที่เหมาะสม คือ ไม่เกิน 3 แก้วต่อวัน จะมีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้สมองตื่นตัว รู้สึกกระปรี้กระเปร่า และยังช่วยกระตุ้นให้ร่างกายมีการใช้พลังงาน มีผลทำให้ไขมันสลายตัวได้ดียิ่งขึ้น แต่ถ้าดื่มปริมาณมากกว่านั้นจะทำให้ปวดศีรษะ ใจสั่น กระวนกระวาย และนอนไม่หลับได้

นอกจากนี้ยังมีกรดคาร์ลิก (garlic acid) กรดซิตริก (citric acid) เดกซ์ตริน (dextrin) น้ำตาลกลูโคส (glucose) น้ำมันหอมระเหยต่าง ๆ และสารทีโอฟิลลีน (theophylline) ซึ่งมีฤทธิ์ในการขับปัสสาวะหลังมีอาหาร การดื่มกาแฟจะช่วยให้ระบบย่อยอาหารทำงานดีขึ้น เพราะในกาแฟมีสารกระตุ้นการหลั่งกรดที่ช่วยในการย่อยอาหาร สำหรับผู้ที่เป็โรคกระเพาะจึงไม่ควรดื่มกาแฟ

ในบางรายงาน พบว่า การตีหมากาแฟเป็นประจำช่วยป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ช่วยป้องกันโรคหอบ โดยกาเฟอีนในกาแฟจะระงับการดึงเครียดของประสาทสัมผัสสำรอง ลดการเกิดโรคหอบ รวมทั้งช่วยลดการเกิดโรคตับจากสุรา โดยพบว่า กาแฟช่วยลดผลร้ายที่จะมีต่อตับ แต่ยังคงวิจัยต่อไปว่า สารใดที่มีประโยชน์ดังกล่าว และมีผลต่อสาเหตุอื่นที่ทำให้เกิดโรคตับแข็งหรือไม่ นอกจากนี้แอลกอฮอล์

นอกจากนี้ การตีหมากาแฟเป็นประจำ ยังช่วยป้องกันมะเร็งตับ มะเร็งลำไส้ และมะเร็งในช่องปาก โดยพบว่ากาแฟมีประสิทธิภาพป้องกันโรคขั้นต้น โดยเฉพาะในกาเฟอีนมีกรดอะซิติกที่ช่วยป้องกันโรค และกาแฟยังช่วยละลายไขมัน การตีหมากาแฟหลังรับประทานอาหาร ช่วยให้ไขมันแตกตัว และให้พลังงานทดแทนจึงลดความอ้วนได้ รวมทั้งเพิ่มไขมันชนิดดีให้ร่างกาย ป้องกันหลอดเลือด

แข็งตัว

มีผลการวิจัยพบว่า ตีหมากาแฟบ่อย ๆ จะมีไขมันชนิด (HDL) เพิ่มขึ้น ซึ่งไขมันชนิดนี้จะขับไล่อคอเลสเตอรอลออกไป ป้องกันหลอดเลือดแข็งตัว และยังพบว่าความหอมของกาแฟช่วยกระตุ้นสมองให้ทำงานได้เร็วขึ้น และมีสมาธิ ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้น เนื่องจากกลิ่นกาแฟทำให้เลือดไหลเวียนในสมองเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ประโยชน์และโทษของกาแฟก็ยังมี ความขัดแย้งกันพอสมควร ทางที่ดีคงต้องเดินทางสายกลาง นั่นคือ การดื่มแต่พอประมาณเท่านั้น

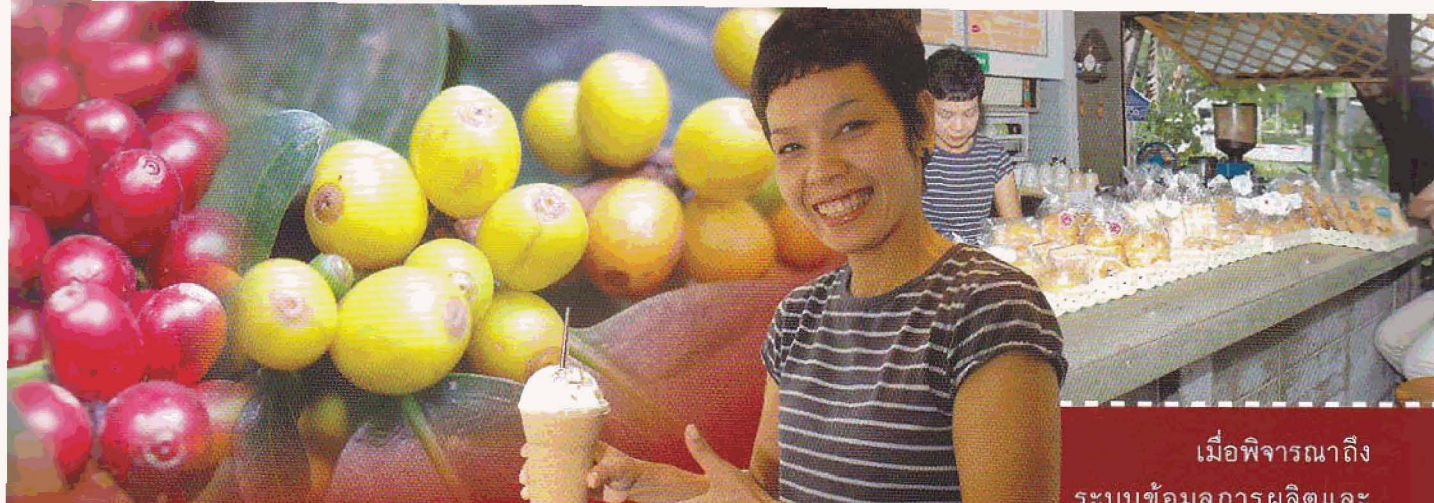
กาแฟในไทย

สำหรับกาแฟที่ปลูกในประเทศไทย ร้อยละ 97 เป็นกาแฟโรบัสต้าซึ่งมีแหล่งปลูกอยู่ในภาคใต้ แถบจังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และกระบี่ ในขณะที่ กาแฟอาราบิก้ามีเพียงร้อยละ 3 ของแหล่งปลูกทั่วประเทศเท่านั้น กระจายอยู่ในเขตภาคเหนือของไทย แถบจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน แพร่ แม่ฮ่องสอน ตาก และอุตรดิตถ์

ผลผลิตกาแฟของไทย ร้อยละ 76 ใช้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกในรูปแบบเมล็ดกาแฟ ร้อยละ 24 ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ เวียดนาม และอินโดนีเซีย ส่วนประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา อิตาลี ลาว และมาเลเซีย ปริมาณผลผลิตรวมของไทย ประมาณ 50,000 ตัน มีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้นประมาณ 4 แสนไร่ และต้องมีการนำเข้ากาแฟทั้งในลักษณะของเมล็ดและกาแฟสำเร็จรูป มูลค่าการนำเข้ากว่า 2,500 ล้านบาท

การพัฒนา กาแฟในไทย คณะอนุกรรมการพืชสวน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2552 - 2556 โดยกำหนดเป้าหมายไว้ 3 ประการ คือ ลดต้นทุนการผลิตกาแฟให้เท่ากับหรือมากกว่าเวียดนามไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งปัจจุบันต้นทุนการผลิตกาแฟอาราบิก้าของเวียดนามอยู่ที่กิโลกรัมละ 33 บาท

ในขณะที่ไทยอยู่ที่กิโลกรัมละ 39.45 บาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

เพิ่มผลผลิตสำหรับการปลูกกาแฟเป็นพืชเดี่ยวเป็น 300 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2556 จากเดิม 200 กิโลกรัม/ไร่ และกาแฟที่ปลูกเป็นพืชร่วมกับพืชอื่นเพิ่มผลผลิตจาก 143 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 180 กิโลกรัม/ไร่ และเพิ่มปริมาณแปลงกาแฟที่ได้รับการรับรองระบบการผลิต GAP ให้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 นับว่าเป็นเป้าหมายที่ต้องใช้พลังในการผลักดันกันพอสมควร

เมื่อพิจารณาจุดอ่อนของกาแฟไทย จะเห็นว่ายังมีการใช้ปัจจัยการผลิตไม่เหมาะสมในเชิงเศรษฐกิจ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง แต่อาจต้องทบทวนต้นทุนการผลิตที่แท้จริงกันใหม่ เนื่องจากการปลูกกาแฟของเกษตรกรจะปลูกในลักษณะพืชร่วมหรือพืชแซม ทำให้ปัจจัยการผลิตและแรงงานถูกใช้ร่วมกันทั้งพืชหลักและพืชแซม ซึ่งอาจเป็นผลให้ต้นทุนการผลิตรวมทั้งอัตราการใช้ปัจจัยการผลิตไม่เป็นไปตามคำแนะนำ และส่งผลกระทบต่อผลผลิตที่ต่ำกว่าที่ตั้งเป้าหมายไว้

นอกจากนี้ยังพบว่า การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะกาแฟอาราบิก้า มีการเก็บเมล็ดกาแฟที่สุกและไม่สุกปะปนกัน หรือการตากผลกาแฟบนลานดินซึ่งเมล็ดกาแฟจะดูดซับกลิ่นของดินเข้าไป ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด และการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามที่กล่าวมา ทำให้ผลกาแฟมีความชื้นสูง เกิดเชื้อราได้ง่าย ส่งผลให้ผลผลิตเมล็ดกาแฟมีคุณภาพต่ำ

นอกจากนี้ กาแฟที่เกษตรกรปลูกในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นกาแฟพันธุ์ดั้งเดิมที่ปลูกกันมานาน ไม่มีการปรับเปลี่ยนพันธุ์ใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพดีกว่า และขาดการคัดแ่งกิ่งและทำสวนต้นกาแฟ เนื่องจากราคากาแฟไม่สนใจในการลงทุน

เมื่อพิจารณาถึงระบบข้อมูลการผลิตและการตลาดกาแฟของไทยแล้วพบว่า ยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างกัน ต่างฝ่ายต่างมีข้อมูลของตนเอง ทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ขาดการประสานและเชื่อมโยงข้อมูล ส่งผลให้ในภาพรวมของประเทศแล้ว กาแฟไทยยังต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก

สำหรับกาแฟอาราบิก้าซึ่งได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน ยังมีข้อจำกัดด้านพื้นที่ปลูก โดยกาแฟอาราบิก้าจะเจริญเติบโตได้ดีในสภาพอากาศเย็น และเป็นพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 700 เมตรขึ้นไป ปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 1,500 - 2,000 มิลลิเมตร/ปี และมีช่วงแล้งประมาณ 2 - 3 เดือน ดังนั้นจึงปลูกได้เฉพาะพื้นที่สูงทางภาคเหนือและบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีพืชแข่งขันสูง และบางส่วนยังเป็นเขตป่าสงวน รวมทั้งกาแฟอาราบิก้ายังมีความต้านทานต่อโรคและความทนทานต่อการผันแปรของอากาศต่ำ จึงต้องการการดูแลเอาใจใส่มากกว่ากาแฟโรบัสต้า ส่งผลให้เกษตรกรให้ความสนใจต่อการปลูกกาแฟอาราบิก้าไม่แพร่หลายเท่าที่ควร

เรื่องราวของ "เครื่องดื่มของปีศาจ" ยังไม่จบลงเพียงเท่านี้ ฉบับหน้าจะพาท่านผู้อ่านไปติดตามผลงานของกรมวิชาการเกษตรในการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับกาแฟ และรู้จักกับการชงกาแฟแบบต่าง ๆ โปรดติดตาม

(ขอบคุณ : สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร/ข้อมูล)

พบกับใหม่ฉบับหน้า.....

อังคณา

คำถามฉีกของ

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวผลไม้ฯ กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 E-mail : angkanas@doa.go.th

ลิลาวดี

พรรณไม้งามกับมูลค่าทางเศรษฐกิจ
ที่ไม่ควรมองข้าม

ลิ้นทม...จำปา...ลิลาวดี แม้ชื่อเรียกจะแตกต่างกัน แต่ก็ยังเป็นพันธุ์ไม้ประดับชนิดเดียวกันที่มีลำต้นและกิ่งก้านอ่อนช้อยสวยงาม ใบมีสีเขียวเข้ม ดอกมีกลิ่นหอม เย้ายวนหลากรสลิ้น แต่ก่อนที่จะเปลี่ยนชื่อมาเป็น ลิลาวดี ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า ลิ้นทม ซึ่งคนโบราณมีความเชื่อว่า ต้นลิ้นทมเป็นไม้อัปมงคลไม่ควรปลูกในบ้าน เพราะจะนำความเศร้าโศก สิ่งไม่ดีทั้งหลายมาสู่ผู้ที่อยู่อาศัยในบ้าน

ด้วยเพราะชื่อ ลิ้นทม ไปพ้องกับคำว่า ระทม ซึ่งแปลว่า เศร้าโศก ทุกข์ใจ จึงมักพบเห็นปลูกอยู่ทั่วไปตามวัดวาอาราม โรงเรียน สถานที่ราชการ หรือแม้แต่ในสุสาน แต่ความเป็นจริงแล้วคำว่า ลิ้นทม เป็นคำที่ผสมมาจาก คำว่า ลิ้น ซึ่งหมายถึง แดงหัก ละทิ้ง และคำว่า ทม หมายถึง ความทุกข์โศก เมื่อรวมกันแล้วมีความหมายว่า การละแล้วซึ่งความเศร้าโศก แล้วมีความสุข

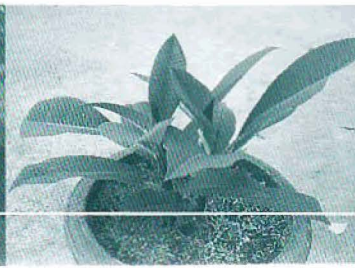
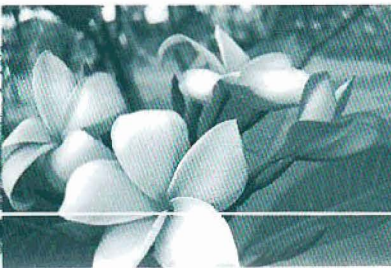
ด้วยชื่อที่ยังไม่มีผู้เข้าใจความหมายมากนัก ทำให้ลิ้นทมไม่เป็นที่นิยมปลูกเท่าที่ควร จึงมีผู้ตั้งชื่อให้เสียใหม่ว่า “ลิลาวดี” ซึ่งมีความเชื่อว่าชื่อ ลิลาวดี เป็นชื่อพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แต่แท้จริงแล้วเป็นเพียงความเข้าใจผิดจึงมีการชี้แจงว่า ลิลาวดี ไม่ใช่ชื่อพระราชทานแต่อย่างใด

กองบำรุงรักษาอุทยานสวนจิตรลดา ได้ยืนยันว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไม่ได้พระราชทานนาม ลิลาวดี และทรงทักท้วงเกี่ยวกับเรื่องนี้มาแล้วหลายครั้ง ในขณะที่บางกระแสก็อ้างว่า เป็นชื่อพระราชทานจาก สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (จากบทความเรื่อง ดอกไม้ป่ามหาธารินี นิตยสารสกุลไทย ฉบับที่ 2601 ปีที่ 50 ประจำวันอังคารที่ 24 สิงหาคม 2547)

แท้จริงแล้วเป็นชื่อที่มีผู้ขึ้นตั้งขึ้นกันเอง จึงทำให้ลิลาวดีกลับมาเป็นที่นิยมชมชอบกันอีกครั้ง เพราะลิลาวดีเป็นต้นไม้ที่มีความสวยงาม สามารถนำมาตัดแปลงให้เป็นไม้ดอกไม้ประดับ ที่มีดอกหลากหลายสีได้ ซึ่งพบว่าบางต้นมีดอกถึง 3 สีในต้นเดียวกัน ลิลาวดี ถ้าแปลตามความหมายแล้ว ก็คือ ต้นดอกไม้ที่มีท่วงท่าสวยงามอ่อนช้อย เป็นไม้อินต้นในเขตร้อนที่เห็นทั่ว ๆ ไป ดอกจะมีสีขาว สีแดง และสีชมพู

การขยายพันธุ์

1. การเพาะเมล็ด จะใช้ฝักที่แก่จัด ส่วนใหญ่ใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ ซึ่งเมล็ดลิลาวดีงอกได้ง่าย แต่ละฝักของลิลาวดีจะได้ต้นกล้าประมาณ 50 - 100 ต้น สามารถเพาะในกระถางได้เลย ข้อดีของการเพาะเมล็ดลิลาวดี คือ จะได้ต้นที่คล้ายพันธุ์ หรือต้นลิลาวดีแคะ ต่าง ซึ่งเป็นพันธุ์ที่แปลก และราคาซื้อขายก็จะสูงมากด้วย

2. การปักชำ เป็นวิธีที่นิยมใช้ในการขยายพันธุ์ลิลาวดีมากที่สุด สามารถขยายพันธุ์ได้จำนวนมากกว่าวิธีอื่นๆ และเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด แต่มีข้อเสียคือจะได้ลักษณะสายพันธุ์ที่เหมือนกับต้นแม่พันธุ์ และไม่มีรากแก้ว การเพาะชำกิ่งอาจทำได้ตลอดปี แต่ถ้าจะให้ได้ผลดีควรทำในฤดูใบไม้ผลิ คือช่วงก่อนฤดูฝนปลายเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนมิถุนายน

3. การเสียบยอดพันธุ์ดี จะใช้ในกรณีที่ได้พันธุ์ดีแล้วนำมาเปลี่ยนยอดบนต้นตอที่เพาะกล้าไว้แล้ว อาจจะเสียบข้างหรือผ่าเป็นลิ้ม วิธีนี้ต้องป้องกันไม่ให้น้ำเข้า ไม่เช่นนั้นแผลจะเน่า เป็นวิธีที่สามารถทำให้ในหนึ่งต้น เสียบยอดให้ได้ดอกหลายสีได้

4. การติดตา ใช้ในกรณีที่มีตางีไม่มากนัก เป็นการขยายพันธุ์แบบประหยัด กิ่งหนึ่งสามารถขยายพันธุ์ได้เป็นจำนวนมาก

5. การผสมเกสร เนื่องจากลิลาวดีเป็นไม้ที่ผสมพันธุ์และติดฝักง่าย ดังนั้น ในการสร้างลูกไม้ใหม่ๆ ที่มีสีสันดูแปลกตาต้องอาศัยแม่พันธุ์ที่มีสีสีนตามที่เราต้องการ จากนั้นนำต้นแม่ที่ตัดแล้วมาลงปลูกใกล้ๆ กัน แล้วปล่อยให้ผสมเกสรกันติดฝักเองตามธรรมชาติ และเมื่อฝักแก่ก็จะนำเมล็ดไปเพาะลงปลูกในกระถางหรือแปลงปลูกเพื่อดูดอก ซึ่งกว่าจะรู้ว่าต้นให้ดอกและสีสีนเป็นอย่างไร ก็ต้องใช้เวลานานทีเดียว

การปลูกและการดูแลรักษา

ลิลาวดี สามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพแวดล้อมที่กึ่งแดดและในดินไม่อุดมสมบูรณ์มากนัก เป็นไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดด ทนต่อความแห้งแล้ง ชอบความชื้นในอากาศสูง และไม่ชอบอยู่ในดินที่มีน้ำท่วมขังหรือมีการรดน้ำบ่อยครั้ง การปลูกควรเน้นการระบายน้ำหรือการยกทรงในแปลงปลูกเป็นหลัก ดินที่เหมาะสมในการปลูกลิลาวดี ควรมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินเหนียวหรือดินที่มีเนื้อดินละเอียดทำให้น้ำขังได้ง่าย จะทำให้รากเน่า โคนเน่าได้

ลิลาวดีเป็นพืชที่ต้องการแสงแดดในเวลากลางวันอย่างน้อยครึ่งวัน แต่หลายชนิดต้องการแสงแดดเต็มวันจึงจะเจริญเติบโตได้ดี หากไม่ได้รับแสงแดดเต็มที่ก็จะไม่ออกดอก แต่บางพันธุ์ก็ไม่ต้องการแสงแดดจัดในช่วงบ่าย ยกเว้นบางชนิดที่มีดอกสีแดงซึ่งจะชอบการพรางแสงมากกว่า

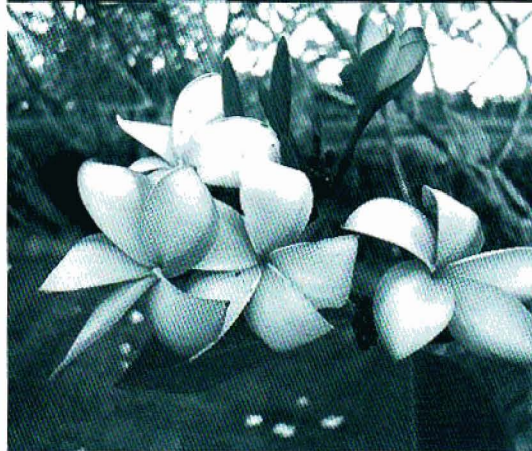
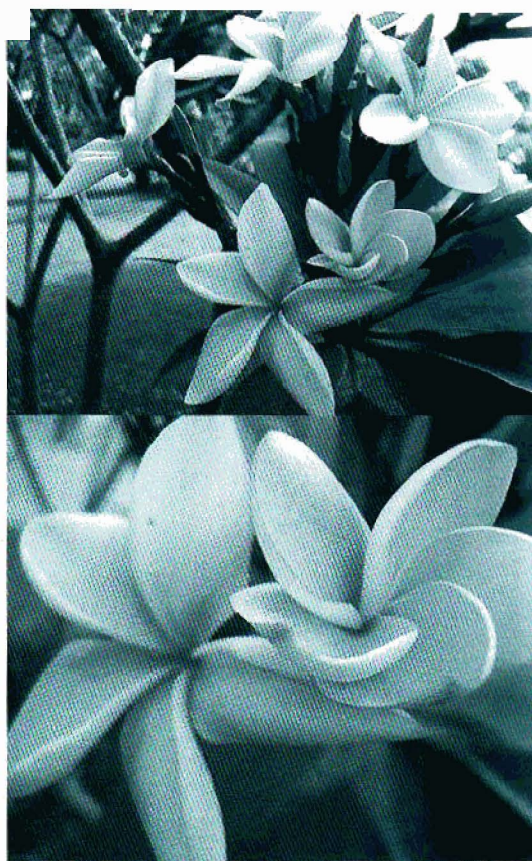
การปลูกในกระถาง : ลิลาวดีตอบสนองต่อวัสดุปลูกที่มีความอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุสูง และได้รับปุ๋ยเสริมตามความเหมาะสม สัดส่วนของวัสดุปลูกที่แนะนำโดยทั่วไปคือ มูลวัวที่ย่อยสลายแล้ว ใบไม้ผุ และดิน ในอัตราส่วน 2 : 1 : 1

การให้น้ำควรให้จนดินเปียกทั่วถึง จนหน้าส่วนเกินระบายออกทางรูระบายน้ำ แล้วปล่อยให้วัสดุปลูกแห้งก่อนการให้น้ำครั้งต่อไป ซึ่งอาจจะเป็นอาทิตย์ละ 2 ครั้ง หรือถ้าช่วงแล้งจัด อาจให้น้ำวันเว้นวัน และควรตรวจดูความชื้นของวัสดุปลูกอยู่เสมอ แต่วัสดุปลูกที่มีขนาดเล็กละเอียด เมื่อถึงระยะหนึ่งจะอัดตัวแน่นทำให้รากพืชขาดออกซิเจน น้ำยังไม่สามารถระบายน้ำได้ ทำให้เกิดโรครากเน่าโคนเน่าได้

การปลูกลงดินในแปลงปลูก : ระยะเวลาในการปลูกลงในแปลงเพื่อเป็นการเก็บสะสมสายพันธุ์ดี หรือปลูกเพื่อชุดล้อมจำหน่าย การปลูกลิลาวดีต้นหนึ่งต้องใช้พื้นที่ประมาณ 5 ตารางเมตร ดินที่เหมาะสมในการปลูกลิลาวดีควรเป็นดินร่วนปนทราย ดินควรมีปริมาณอินทรีย์วัตถุที่เหมาะสม สามารถดูดซับความชื้นได้ ในขณะเดียวกันต้องมีการระบายน้ำที่ดี ควรเป็นกรดต่างที่เหมาะสม ควรอยู่ในช่วง 6.5 - 7.5 แต่ถ้าดินไม่เป็นกรดหรือต่างจัดมากก็ไม่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของลิลาวดีมากนัก

การให้น้ำควรให้น้ำแต่บ่อยประมาณสัปดาห์ละครั้ง ขึ้นอยู่กับความชื้นในอากาศด้วย ถ้าอากาศร้อนแห้งแล้ง ก็ต้องให้น้ำบ่อยกว่าปกติเพื่อรักษา

ความเขียวของใบ แต่ให้น้ำมากเกินไปก็จะมีอาการเจริญเติบโตทางกิ่งก้านมากและทำให้ไม่ออกดอก

การให้ปุ๋ย : เนื่องจากต้นลีลาวดีที่สวยงามและมีราคาสูงนั้น จะต้องมีการมีปุ๋ยที่ดียิ่ง มีลักษณะทรงพุ่มกลม มีกิ่งก้านสาขาแตกออกดูแล้วมีความพอดีกับความสูงของต้น ดังนั้นการให้ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไปจะทำให้ต้นสูงชะลูดและไม่แทงช่อดอกในเวลาอันควร ลีลาวดีจะเจริญเติบโตได้ดีที่สุดในดินที่มีปุ๋ยไนโตรเจนต่ำ ฟอสฟอรัสสูงและโพแทสเซียมในปริมาณที่เพียงพอ

การที่จะเร่งการเจริญเติบโตทั้งทางลำต้น กิ่ง ก้าน ใบ คือการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน แต่ถ้าได้รับมากเกินไปจะทำให้มีใบมาก และไม่มีดอก ถ้าต้องการกระตุ้นให้ลีลาวดีมีการออกดอกดีต้องให้ปุ๋ยฟอสฟอรัส โดยทั่วไปลีลาวดีจะแตกกิ่งก้านเมื่อมีดอก ดังนั้นต้องให้ปุ๋ยที่ส่งเสริมการออกดอก ซึ่งเมื่อออกดอกมากก็หมายถึงจะมีกิ่งก้านสาขาตามมา

นอกจากนี้ยังต้องได้รับธาตุอาหารรองที่จำเป็นต่อลีลาวดี ได้แก่ แมกนีเซียม แคลเซียม และกำมะถัน รวมทั้งธาตุอาหารจุลธาตุที่เพียงพอ ได้แก่ ทองแดง เหล็ก สังกะสี แมงกานีส อะลูมิเนียม โมลิบดีนัม โบรอน และคลอไรด์ โดยเฉพาะธาตุเหล็ก ซึ่งช่วยป้องกันอาการใบซีด

ลีลาวดีชอบดินที่เป็นกรดอ่อน ดังนั้นปุ๋ยควรมีส่วนผสมของฟอสฟอรัสในอัตราที่มากกว่า ไนโตรเจนและโพแทสเซียมให้ผสมในอัตราปานกลาง ค่าพีเอชที่เหมาะสมในการปลูกลีลาวดีควรจะอยู่ระหว่าง 6.4 – 6.8 ซึ่งเป็นกรดเล็กน้อย ถ้ามีการรดมากเกินไปเนื่องจากมีระดับฟอสเฟตสูง ควรราดสารผสมของแมกนีเซียมซัลเฟต เพื่อให้ดินมีค่าเป็นกลาง การขาดสารแมกนีเซียมอาจทำให้เกิดอาการใบไหม้ได้

สำหรับการปลูก ลีลาวดีในกระถาง ในช่วงฤดูใบไม้ผลิประมาณต้นเดือนเมษายน ควรจะโรยกระดูกป่น และปุ๋ยที่มีฟอสเฟตสูงๆ สัปดาห์ และอีก 1 เดือนถัดมา ให้ปุ๋ยแมงกานีสซัลเฟต ให้ปฏิบัติตามสูตรนี้จนกระทั่ง

เกิดตุ่มดอกในช่วงมิถุนายน ซึ่งในช่วงนั้นควรเปลี่ยนไปใช้สารโพแทสเซียมในเตรท และลดการให้จากทุกสัปดาห์เป็นเดือนละครั้ง เพื่อการออกดอกที่ได้ผลดี จนถึงเดือนกันยายน ควรงดการให้ปุ๋ยทุกชนิด

โรค แมลง และการป้องกัน

ปัญหาในการปลูกเลี้ยงลีลาวดีที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาในเรื่องของโรคและแมลง ตามปกติลีลาวดีไม่ค่อยมีโรคและแมลงมารบกวน แต่ปัจจุบันในบ้านเรามีการปลูกกันมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงมารบกวน ซึ่งสามารถก่อความเสียหายให้แก่ลีลาวดีได้อย่างมาก ซึ่งทางสมาคมลีลาวดีของประเทศไทยหรือสหรัฐอเมริกาได้รวบรวมรายชื่อของโรคและแมลงที่เคยพบในอเมริกาไว้ดังนี้

1. หนอนเจาะลำต้น

(Long Horn Borrer)

ลักษณะการทำลาย :

ตัวอ่อนของหนอนชนิดนี้ จะอาศัยอยู่ในลำต้นและกัดกินต้นลีลาวดีจากภายในส่วนที่เป็นลำต้นอ่อน ลักษณะลำต้นจะเป็นรูเล็ก ๆ พร้อมกับขับถ่ายของเหลวเหนียวข้นสีน้ำตาลออกมาจากรู

วิธีแก้ไข : ตัดกิ่งที่มีลักษณะนั้นทิ้งไปให้หมด ควรทำลายด้วยการเผา

2. ไรขาว (Spidermites)

ลักษณะการทำลาย : เป็นแมลงตัวเล็กๆ ที่ดูด

น้ำเลี้ยงของลำต้น ทำให้ใบกลายเป็นต่างดวง และมีวงขาวข้างใต้ สามารถมองเห็นโยเล็ก ๆ ได้ด้วยตาเปล่า

วิธีแก้ไข : ใช้น้ำฉีดล้างตรงบริเวณที่มี

แมลงออกไป หรือใช้สารประเภทมาลาไอธอน (Malathion) หรือ Orthene หรือสบู่อัดแมลง

3. แมลงหีขาว (Whiteflies)

ลักษณะการทำลาย : เป็นแมลงตัวเล็ก ๆ มักพบเห็นบริเวณด้านหลังของใบ แมลงนี้จะขับน้ำเหนียว ๆ ออกมาเป็นอาหารที่ทำให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี

วิธีแก้ไข : ใช้วิธีเดียวกับไรขาว

4. เพลี้ยไฟ (Thrips)

ลักษณะการทำลาย : ดอกหยุดการเจริญเติบโต ไม่บาน ตาดอกไม่พัฒนาและหลุดร่วงภายในเวลาอันรวดเร็ว

วิธีแก้ไข : ตัดส่วนที่ถูกทำลายออกไปเผาทำลาย ควรลดการแพร่ระบาดของเพลี้ยด้วยการกำจัดมดที่อยู่ในดินบริเวณนั้น ไม่ให้พาเพลี้ยไฟไปยังที่อื่นๆ หรืออาจใช้มาลาไอธอน (Malathion) หรือ Orthene หรือสบู่อัดแมลงฉีดพ่น

5. เพลี้ยหอย (Scale)

ลักษณะการทำลาย : เป็นแมลงตัวเล็กที่มีลักษณะเหมือนขี้ผึ้งหุ้มลำตัว คอยดูดน้ำเลี้ยงของลำต้นพืช สังเกตดูจะเห็นจุดกลม หรือรูปไข่ขนาดเล็กบนลำต้น กิ่งอ่อน ใบหรือส่วนยอด

วิธีแก้ไข : ถ้ามีจำนวนไม่มาก ให้ใช้สำลีพันไม้ชุบแอลกอฮอล์ให้ชุ่มเช็ดออก ทิ้งไป ลดการแพร่ระบาดของเพลี้ยด้วยการกำจัดมดที่อยู่ในดินบริเวณนั้น ไม่ให้พาเพลี้ยไปยังที่อื่น

6. เพลี้ยแป้ง (Mealy Bugs)

ลักษณะการทำลาย : เป็นแมลงตัวเล็กแต่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า มักจะปกคลุมด้วยไขแป้งสีขาวอาศัยดูดน้ำเลี้ยงของต้นพืช หากมีจำนวนมากจะทำลายต้นพืช ทำให้อ่อนแอ และจะปล่อน้ำเหนียว ๆ ที่ขับออกมาปกคลุมใบ

วิธีแก้ไข : ถ้ามีจำนวนไม่มาก ให้ใช้สำลีพันไม้ชุบแอลกอฮอล์ให้ชุ่มเช็ดออก ทิ้งไป ลดการแพร่ระบาดของเพลี้ยด้วยการกำจัดมดที่อยู่ในดินบริเวณนั้น ไม่ให้พาเพลี้ยไปยังที่อื่น

7. หนอนกัดกินใบ หนอนกระทู้ผัก (Cutworms)

ลักษณะการทำลาย : กัดกินทำลายใบและดอก

วิธีแก้ไข : ใช้สารเมธัลดีไฮด์

8. หอยและหอยทาก (Slugs and Snails)

ลักษณะการทำลาย : กัดกินบางส่วนของต้นพืช จะเห็นทางเป็นเมือกๆ ใกล้ต้นพืช

วิธีแก้ไข : ใช้สารเมธัลดีไฮด์

9. เชื้อราทำให้ยอดเน่า (Black Tip fungus)

ลักษณะการทำลาย : ทำให้ยอดของกิ่งเปลี่ยนเป็นสีดำ และหยุดการเจริญเติบโต

วิธีแก้ไข : ทำลายใบที่เป็นโรค ใช้สารคาร์เบนดาซิม ถ้าระบาดรุนแรงใช้ไซโปรโคนาโซล

10. ราสนิม (Rust)

ลักษณะการทำลาย : พบเป็นผงสีส้มกระจายบนด้านหลังของใบ ทำให้ใบไหม้ เน่าและหลุดร่วงไป

วิธีแก้ไข : ใช้สารเคมี เช่น แมนโคเซป คาร์เบนดาซิม

11. ราน้ำค้าง (Powdery Mildew)

ลักษณะการทำลาย : พบขุยสีขาวใต้ใบ

วิธีแก้ไข : ใช้สารเคมีคลอไพริฟอส

12. ราสีดํา (Black Sooty Mold fungus)

ลักษณะการทำลาย : ราสีดําบนใบ เนื่องจากของเหลวที่ขับออกมาจากเพลี้ยหอย เพลี้ยแป้งที่มาดูดน้ำเลี้ยงจากพืช

วิธีแก้ไข : ใช้สารเคมีคลอไพริฟอส

สำหรับวิธีที่ป้องกันที่ดีที่สุด คือ การพยายามดูแลต้นลีลาวดีให้แข็งแรงอยู่เสมอ โดยการตัดแต่งทรงพุ่มใส่ปุ๋ย พรุนดินเป็นประจำ หากพบว่ามีใบที่โรคให้เก็บใบที่เป็นโรคออกให้หมด รวมทั้งใบแก่และใบร่วงตามโคนต้นทิ้งเพื่อป้องกันการสะสมของโรคและแมลง

ข้อควรระวัง คือ ถ้าผู้ปลูกหวังผลในการขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด การพ่นยาฆ่าแมลงเป็นประจำอาจทำให้ผึ้งหรือแมลงที่ช่วยในการผสมเกสรหนีไป การผสมโดยวิธีธรรมชาติจึงต้องอาศัยกระแสลมเพียงอย่างเดียวทำให้โอกาสที่จะได้กระเปาะเมล็ดนั้นน้อย

ประโยชน์และคุณค่าของลิลาวตี

ลิลาวตี นอกจากจะเป็นพรรณไม้ประดับที่สวยงาม ใช้ในการจัดสวน ตกแต่งภูมิทัศน์ และเป็นพรรณไม้ที่มีราคาแล้ว ยังมีประโยชน์และคุณค่าในด้านเป็นพืชสมุนไพรอีกด้วย โดยมีสรรพคุณทางยาในทุกละเอียดของต้นลิลาวตี เช่น

ต้น : ใช้ปรุงเป็นยารักษาโรคลำไส้พิการของม้า

ใบ : นำใบแห้งชงน้ำร้อนดื่มรักษาโรคหอบหืด หรือนำใบสดลนไฟประคบร้อนแก้ปวด บวม

เปลือกกราก : ใช้เป็นยารักษาโรคหนองใน ยาถ่าย แก้กโรคไขข้ออักเสบ ขับลม

เปลือกต้น : นำมาต้มเป็นยาถ่าย ขับระดู แก้ไข้ แก้กโรคโกโนเรีย หรือผสมกับน้ำมันมะพร้าว-ข้าว-มันเนย เป็นยาแก้ท้องเดิน ยาถ่าย ขับปัสสาวะ

ดอก : ใช้ทำธูป ใช้ผสมกับพลูเป็นยาแก้ไอ แก้ไข้มาลาเรีย

เนื้อไม้ : เป็นยาแก้ไอ ยาถ่าย ขับพยาธิ

ยางจากต้น : เป็นยาถ่าย รักษาโรคไขข้ออักเสบ ใช้ผสมกับไม้จันทน์และการบูรเป็นยาแก้คัน แก้ปวดฟัน

การตลาดกับมูลค่าทางเศรษฐกิจ

หลังจากที่ ลั่นทม ได้ถูกเปลี่ยนชื่อมาเป็น ลิลาวตี ซึ่งเป็นชื่อที่เป็นสิริมงคลแล้ว จึงมีคนหันมานิยมปลูกต้นลิลาวตี เพื่อตกแต่งสวนในบริเวณบ้านกันมากขึ้น รวมไปถึงการนำไปประดับตกแต่งตามถนนหนทาง สวนสาธารณะ สปา รีสอร์ท โรงแรม สถานที่ราชการและเอกชนเกือบทุกแห่ง เนื่องจาก ลิลาวตีเป็นไม้ขนาดกลาง มีทรงต้นแตกกิ่งก้านสวยงามอ่อนช้อย เป็นพันธุ์ไม้สลัดใบในฤดูแล้งก่อนที่จะผลิดอกและผลิใบใหม่ ใบมีสีเขียว ออกดอกเป็นช่อ ขนาดของดอกก็โตพอใช้ มีหลายสีด้วยกัน และที่สำคัญมีกลิ่นหอมเป็นพิเศษ

อีกประการหนึ่งคือ ลิลาวตี เป็นพืชที่ปลูกง่าย โตเร็ว เนื่องจากทั้งต้นและกิ่งก้านมีลักษณะอวบหนา จึงสามารถขึ้นในที่แห้งแล้งได้เป็นอย่างดี การดูแลรักษาไม่ยุ่งยาก การปรับปรุงพันธุ์ก็สามารถทำได้หลายวิธีทั้งการเพาะเมล็ด การปักชำ การทาบกิ่ง ตัดตา หรือแม้แต่การผสมเกสร เพื่อให้ได้ต้นพันธุ์ที่แข็งแรง มีทรงพุ่มสวยงาม ได้พันธุ์แปลกใหม่ มีดอกหลากหลายสี มีดอกหลายสีใน 1 ต้น บางต้นใน 1 ดอกอาจมีมากกว่า 1 สี มีกลิ่นหอมพิเศษเข้ายวนใจ

ที่สำคัญลิลาวตียังมีสรรพคุณทางยาใช้เป็นสมุนไพรสามารถรักษาโรคได้อย่างหลากหลายอีกด้วย จึงเป็นที่นิยมชมชอบของผู้คนทั่วไปรวมทั้งนักสะสมพันธุ์ลิลาวตีอีกด้วย จนทำให้เกิดกระแสลิลาวตีเวอร์กันอยู่พักใหญ่ ยิ่งตามบ้านคนมีฐานะต้องมีต้นลิลาวตีปลูกประดับไว้ในสวน

กันบ้างเพื่อปกป้องบอกความมีระดับของเจ้าของบ้าน

โดยเฉพาะสวนสไตล์บาฮาลี กำลังเป็นที่นิยมกันอย่างมาก ตามโรงแรม รีสอร์ท สวนอาหาร และสถานบริการ เช่น ธุรกิจสปา จะขาดไม่ได้เลย นิยมนำดอกลิลาวตีมาประดับตกแต่ง เพราะความสวยงามของต้นลิลาวตี และดอกที่มีสีสดสวยงาม มีกลิ่นหอมอ่อนๆ เมื่อเก็บไปลอยอย่างน้ำ ก็มีความสวยงามไปอีกแบบหนึ่ง สามารถสร้างบรรยากาศโรแมนติกได้มาก

มีนักจัดสวนชื่อดังหลายท่านมองว่า ลิลาวตีเป็นพรรณไม้ประดับที่น่าจะมีอนาคตไกล เนื่องจากลิลาวตี มีดีที่รูปร่าง คือมีฟอร์มที่สวยงาม ทรงต้นมีเสน่ห์ชวนมอง ส่วนดอกนั้นก็ชูช่องามตา มีหลากหลายสีเป็นลูกเล่นที่ไม่ซ้ำใคร อีกทั้งยังส่งกลิ่นหอม แดมปลูกง่าย ขยายพันธุ์ก็ดี

เมื่อไม้ประดับอย่างลิลาวตีเป็นที่นิยมกันอย่างมาก ก็ทำให้มีราคาสูงตามไปด้วย จึงทำให้มีนักจัดสวนหลายท่านทิ้งรายเล็กรายใหญ่ลงทุลงแรงปลูก และเพาะพันธุ์ลิลาวตี เพื่อทำเป็นธุรกิจกันเป็นการใหญ่ อาทิ บริษัทลิลาวตี เทรดตั้งจำกัด อยู่ที่ถนนศรีนครินทร์ เขตประเวศ กรุงเทพฯ ได้เนรมิตพื้นที่ 140 ไร่ ที่ ต.หนองน้ำแดง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา สร้างลิลาวตีรีสอร์ท พร้อมทั้งปรับปรุงพื้นที่ว่างเปล่าบริเวณด้านหน้ารีสอร์ท จำนวน 3 ไร่ ให้เป็นศูนย์แสดงพันธุ์ลิลาวตีกว่า 500 สายพันธุ์

ไม่ว่าจะเป็นสายพันธุ์จากในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสร้างจุดสถิติการเพาะปลูกลิลาวดี และจัดสัมมนาให้ความรู้ด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันบริษัทยังได้ขยายพื้นที่เพาะปลูกลิลาวดีเพิ่มขึ้นอีก 6 โครงการ คือโครงการเอ็มทีซี 1 ทราเวลรีสอร์ท โครงการเอ็มทีซี 2 หนองน้ำแดง โครงการเอ็มทีซี 3 คลองเสือใหญ่ โครงการเอ็มทีซี 4 คลองเสือเล็ก โครงการเอ็มทีซี 5 สระน้ำใส ซึ่งทั้งหมดอยู่ในพื้นที่ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา มีพื้นที่รวมทั้งหมดกว่า 700 ไร่ และสุดท้ายโครงการเอ็มทีซี 6 หินดาด ตั้งอยู่บนเนื้อที่กว่า 60 ไร่ ที่ อ.แก่งคอย จ.สระบุรี ที่เปิดให้เข้าชมพรรณไม้ลิลาวดี และสามารถเลือกซื้อตัดไม้ติดมือกลับบ้านได้

สวนลิลาวดีลำปาง ตั้งอยู่ที่ อ.แม่เมาะ และ อ.เมือง จ.ลำปาง สวนสิลาภิรมย์ ตั้งอยู่บนเนื้อที่กว่า 30 ไร่ บนถนนบางขุนเทียนชายทะเลกรุงเทพฯ มีสายพันธุ์ลิลาวดีมากกว่า 200 - 300 สายพันธุ์ และสวนเกษตรศิลป์ ตั้งอยู่บนเนื้อที่กว่า 17 ไร่ ที่ อ.เมือง จ.อุดรธานี มีสายพันธุ์ลิลาวดีมากกว่า 200 สายพันธุ์ มีทั้งสายพันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศและสายพันธุ์ที่ผสมขึ้นเอง นอกจากนี้เจ้าของสวนรายใหญ่ ๆ เหล่านี้แล้วยังมีเจ้าของสวนรายย่อยอีกเป็นจำนวนมากที่หันมาปลูกและเพาะพันธุ์ลิลาวดีเพื่อเป็นการค้ากันมากขึ้น

ด้านการตลาด กล่าวกันว่า ลักษณะลิลาวดีสวยเป็นที่ต้องการของตลาด คือ ต้นใหญ่ทรงพุ่มสวย กลีบหนา ดอกใหญ่ ฟอรัมดอกสวย สีจัดใช้ได้ บานทน ซ่อใหญ่ ถ้าให้ดีกันซุซอต้องยืนยาวออกจากปลายยอด ดอกมีกลิ่นหอม และที่สำคัญ ถ้าได้พันธุ์ที่มีสีสันแปลกตา จะเป็นที่ต้องการของตลาดมาก

สำหรับราคาของลิลาวดี โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ รูปทรงความสวยงามของลำต้น และอายุของแต่ละต้น โดยราคาเริ่มต้นที่ 500 บาท ไปจนถึงสูงสุดหลายหมื่นบาท เช่น ต้นอายุประมาณ 2 เดือนขึ้นไป ราคาประมาณ 500 บาท ถ้าเป็นต้นอายุ 1 ปี ขนาดลำต้นสูงประมาณ 1 เมตร ราคาประมาณ 1,000 - 1,500 บาท ต้นอายุประมาณ 1 - 2 ปี ต้นขนาดกลาง ราคาประมาณ 5,000 บาท หรือต้นอายุประมาณ 10 ปีขึ้นไป ราคาอยู่ที่หลักหมื่นบาท

สายพันธุ์ลิลาวดีที่นิยมมาก ได้แก่ ขาวพวง ลีมหาดสีพันธุ์ แดงสยาม แดงอุดร ยิ่งถ้าต้นไหนออกช่อดอกแล้วจะยิ่งได้รับความสนใจมาก ถ้าพันธุ์ลิลาวดีที่ซื้อขายกันในตลาดปัจจุบันราคาขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ความสูง และขนาดของกิ่ง โดยเฉพาะพันธุ์ขาวพวง ยังคงเป็นที่นิยมอย่างต่อเนื่องมาจากแวดวงสปา บางต้นราคาเหยียบแสนก็มี

พันธุ์สีแสดที่เรียกว่า พันธุ์แสดสยาม ราคาอยู่ที่ 7,000 บาทต่อต้น ส่วนสีของลิลาวดีที่ตลาดกำลังต้องการในขณะนี้คือ สีม่วง มีราคาแพงที่สุด ถ้าคิดเป็นกิ่งขายกัน กิ่งละประมาณ 4,000 บาท หากเป็นต้นราคาอยู่ที่ประมาณ 15,000 บาท ขณะนี้ตลาดกำลังต้องการดอกลิลาวดีแฟนซี คือมีหลายสีในต้นเดียวกัน หากเป็นชนิดพันธุ์ดอกสีด้าแล้ว

ราคาจะสูงนับล้านบาทเลยทีเดียว และยังหาได้ยากอีกด้วย

ปัจจุบันประเทศไทยมีการแข่งขันของตลาดลิลาวดีกันมาก มีการปลูกและพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ ๆ ให้ได้ต้นที่สวยงาม ดูแปลกตา มีสีสันสวยงาม เป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้การนำเข้าลดลงไปมาก ส่วนสายพันธุ์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ เพชรชมพู ร.5 สีที่มีการพัฒนาสายพันธุ์ขึ้นมา ได้แก่ สีขาว ชมพู เหลือง แดง ม่วง

ลักษณะของดอกแต่ละพันธุ์เริ่มแตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกับกลิ่นซึ่งแต่ละพันธุ์ก็จะมีกลิ่นไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีการเพาะพันธุ์ลิลาวดีส่งออกขายยังต่างประเทศอีกด้วย อาทิ บริษัท ลิลาวดี เทรดิง จะตัดกิ่งลิลาวดีจำหน่ายในช่วงกุมภาพันธ์ - กันยายนของทุกปี ซึ่งแต่ละสายพันธุ์จะตัดได้ไม่เท่ากัน เช่น พันธุ์แสดก้ามเหยี่ยว บริษัทสามารถตัดขายได้ประมาณ 5,000 กิ่งต่อฤดูกาล ราคากิ่งละ 300 บาท (1 กิ่งยาว 30 เซนติเมตร)

ในส่วนที่ตัดขายยังต่างประเทศนั้นจะนำไปซุบแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อโรคแล้วห่ออย่างดี จากนั้นส่งไปตรวจที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอใบรับรองตามมาตรฐานของกรมวิชาการเกษตร สำหรับตลาดต่างประเทศมีออร์เดอร์ประจำที่สหรัฐอเมริกา และโซนยุโรป สำหรับสวนของลุงนัส ลิลาวดี มีพื้นที่ปลูกลิลาวดี 15 ไร่เศษ มีลิลาวดีชนิดต่างๆ กว่า 50 ชนิด ถ้านับเป็นต้นก็มากกว่า 17,000 ต้น

ในแต่ละวันจะสามารถขายกิ่งพันธุ์ลิลาวดีได้ประมาณ 7,000 - 8,000 บาท ถ้าเป็นวันเสาร์และอาทิตย์จะขายได้สูงถึงวันละ 2 - 3 หมื่นบาท บางวันเคยขายได้สูงถึง 4 หมื่นบาทเลยทีเดียว นอกจากจะขายภายในประเทศแล้วยังมีตลาดต่างประเทศเข้ามา เช่น เนเธอร์แลนด์ มีลูกค้าสั่งนำเข้าพันธุ์แสดอุดรเป็นจำนวนมาก

จากกระแสลิลาวดีฟีเวอร์ที่ทั้งนักธุรกิจและเกษตรกรได้หันมาสนใจปลูกลิลาวดีเป็นพรรณไม้เศรษฐกิจกัน ในขณะนี้ลิลาวดีกลับมาซบเซาเพราะตลาดเริ่มอิ่มตัวบ้างแล้ว แต่ลิลาวดีเป็นไม้ที่ไม่มีการวันตาย แม้ราคาจะตกลงไปบ้างก็ยังเป็นที่นิยมอยู่มาก เพราะความสวยงามของทรงต้น ดอกที่มีหลากหลายสี กลิ่นหอมเย้ายวนใจ ปลูกง่าย โตเร็ว

หากสามารถปรับปรุงพันธุ์ให้มีสีสันแปลกตามีหลายสีในต้นเดียวกัน หรือหลายสีในดอกเดียวกันได้ จะเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้นอย่างแน่นอน จึงเชื่อได้ว่าอีกไม่นานกระแสลิลาวดีจะกลับมาอีกครั้ง และยังคงเป็นพรรณไม้ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ไม่ควรมองข้าม

พันธุ์ 15

ผลไม้ จากใต้-บอกล

กรมวิชาการเกษตร

เปิดตัวอ้อยพันธุ์ใหม่

บรรณาธิการ

"อู่ทอง 8"

ในช่วงที่ผ่านมา ผลไม้ได้มีโอกาสเดินทางไปร่วมงาน "วันนัดพบชาวไร่อ้อย" ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุพรรณบุรี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท ผลไม้ฉบับนี้ จึงนำเอาความรู้เกี่ยวกับอ้อยพันธุ์ใหม่ของกรมวิชาการเกษตรมาให้ผู้อ่านได้รู้จัก และขณะนี้กำลังแนะนำให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยปลูกด้วยเช่นเดียวกัน

พันธุ์อ้อยใหม่ที่ว่าเป็นคือพันธุ์อู่ทอง 8 ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้รับรองพันธุ์ไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ โดยอ้อยพันธุ์นี้มีลักษณะเด่นคือ ให้ผลผลิตในเขตชลประทาน 17.23 ตัน/ไร่ ในเขตใช้น้ำฝน 12.11 ตัน/ไร่ ให้ความหวานในเขตชลประทาน 15.11 ซี.ซี.เอส ในเขตใช้น้ำฝน 13.53 ซี.ซี.เอส การแตกกอปานกลาง (4 - 5 ลำ/กอ) การเจริญเติบโตปานกลาง ไร่ต่อไร่ มีความอ่อนแอต่อโรคเหี่ยวเน่าแดง ต้านทานโรคเส้ดำปานกลาง ดินที่เหมาะสมในการปลูกคือ ดินร่วนเหนียว

ขณะนี้กรมวิชาการเกษตรมีความพร้อมในการจัดเตรียมอ้อยพันธุ์อู่ทอง 8 ให้กับเกษตรกรผู้สนใจได้นำไปเพาะปลูกในฤดูกาลเพาะปลูกที่จะถึงนี้ หากเกษตรกรท่านใดมีความสนใจสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าของผลงานการปรับปรุงอ้อยพันธุ์นี้

จากการที่กรมวิชาการเกษตรได้รับรองพันธุ์และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์อู่ทอง 8 นี้ เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรประการหนึ่งคือ การศึกษา วิจัยและพัฒนาพืชให้

มีความเหมาะสมกับการปลูกในแต่ละพื้นที่

ประการสำคัญมุ่งหวังให้เกษตรกรปลูกอ้อยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ผลิต้อ้อยอย่างปลอดภัยโดยการใช้พันธุ์อ้อยที่ปราศจากโรคและแมลง เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะการพัฒนาการปลูกอ้อยซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศด้วย

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือว่าเป็นองค์ความรู้ที่เกษตรกรสามารถนำไปพัฒนาอาชีพได้อย่างยั่งยืน อันจะส่งผลให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรจะสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในด้านต่าง ๆ ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

สำหรับท่านที่สนใจอ้อยพันธุ์อู่ทอง 8 นี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุพรรณบุรี จะนำมาแสดงให้ท่านได้ชมและสัมผัสในงาน "มหัศจรรย์เทคโนโลยี 36 ปี กรมวิชาการเกษตร" ณ ศูนย์การแสดงผลนิทรรศการอิมแพค เมืองทองธานี อาคาร 5-6 อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ระหว่างวันที่ 5 - 7 มิถุนายน 2552 นี้

พบกันใหม่ฉบับหน้า

บรรณาธิการ

E-mail : pannee@doa.go.th

ผลไม้ ก้าวไกลวิชาการวิจัยและพัฒนาการเกษตร

- วัตถุประสงค์ ✿ เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- ✿ เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัยและนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- ✿ เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : สมชาย ชาญณรงค์กุล
โสภิตา เท-มาคม

บรรณาธิการ : พรรณนีย์ วิชชาชู
กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภฏ อุดมพร สุพคฺตร สุเทพ กฐินสมมิต
พนารัตน์ เสรีวิกุล
ช่างภาพ : วิสุทธิ ต่ายทรัพย์ กัญญาณัฐ ไร่แดง ชูชาติ อุทาสกุล
บันทึกข้อมูล : ธวัชชัย สุวรรณพงศ์ อารกณต์ ต่ายทรัพย์
จัดส่ง : พรทิพย์ นามคำ
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : 0-2561-2825, 0-2940-6864 โทรสาร : 0-2579-4406
พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์ โทรศัพท์ : 0-2282-6033-4
www.aroonprinting.com